

Drammen kommune
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Vedtak om midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av urensset avløpsvann - Drammen kommune

Drammen kommune har søkt om tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann via overløp fra Rundtom pumpestasjon i tre dager. Utslipet skal skje i forbindelse med inspeksjon av avløpstunnel der det er behov for stopp av tilførsler av avløpsvann til Solumstrand avløpsrenseanlegg. Inspeksjonen av tunnelen er et ledd i arbeidet med planlegging og prosjektering av det nye regionale avløpsrenseanlegget på Norbykollen.

Statsforvalteren gir tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann over tre dager i perioden desember 2024.

Statsforvalteren varsler gebyr på kr 22 800,- for behandling av saken.

Vedtaket om midlertidig tillatelse kan påklages inne 3 uker.

Eventuelle kommentarer til varsel om fastsettelse av gebyrsats må sendes oss innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt.

Statsforvalteren viser til Drammen kommune sin søknad 10.10.2024 om tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann fra Rundtom pumpestasjon. Korrigert søknad vedrørende utslippsmengder og tiltaksperiode ble mottatt 22.10.2024.

Kommunen fikk i vedtak av 03.05.2024 midlertidig tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann i tre døgn våren 2024 i forbindelse med tiltak for inspeksjon av avløpstunnel. Kommunen benyttet seg ikke av denne utslippstillatelsen da tiltaket ble utsatt. Nå søker Drammen kommune om å få gjennomført samme tiltak, men med en ny utslippperiode desember 2024.

Kommunen søker om utslipp av urensset avløpsvann på inntil 24 000 m³ fordelt over tre dager á 8 timer i perioden 01-31.12.2024.

Bakgrunn

Drammen, Lier og Asker kommuner skal bygge et regionalt avløpsrensaneanlegg med nitrogenrensing i Nordbykollen i Drammen kommune. I forbindelse med planlegging og prosjektering av det regionale avløpsrensaneanlegget inngår det planer om å bruke eksisterende avløpstunnel mellom Kobbervikdalen og Solumstrand avløpsrensaneanlegg både som transporttunnel for avløpsvann fra Solumstrand til det nye avløpsrensaneanlegget, og som utslippstunnel for ferdig rensset avløpsvann fra det nye regionale avløpsrensaneanlegget og ut i fjorden. Det er derfor behov for inspeksjon av eksisterende avløpstunnel for å avdekke om det er skader eller svakheter i tunnelen som kan gjøre den uegnet til bruk for fremtidig avløpsbehandling ved det nye rensaneanlegget. I tilfelle det avdekkes svakheter i tunnelen må kommunen vurdere å bygge ny tunnel ved siden av den eksisterende.

Søknadens innhold

For å få utført nødvendige inspeksjoner av eksisterende avløpstunnel må kommunen stenge av tilførsler av avløpsvann til Solumstrand avløpsrensaneanlegg i tidsperioden inspeksjonene utføres. Det medfører at urensset avløpsvann vil gå i overløp fra Rundtom pumpestasjon med utslipp til Tangenrenna i munningen av Drammenselva og videre til Drammensfjorden. Avløpsvannet vil føres urensset ut til Drammensfjorden i de tre dagene tiltaket pågår.

Kommunen planlegger en total stopptid av avløpstunnelen på 24 timer fordelt over tre dager. Hver dag skal ha en stopptid på 8 timer. I søknaden er det vurdert utslippsmengder som følge av liten vannmengde, normal vannmengde og maksimal vannmengde som forventes tilført Rundtom pumpestasjon.

Ved beregning av utslippsmengder for de tre scenariene har kommunen brukt maksimal konsentrasjon for fosfor (3–5 mg/l), nitrogen (40–50 mg/l), BOF_5 (137–250 mg/l) og KOF (379–920 mg/l).

	Maksimal vannmengde tilført Rundtom pst 2 500 m ³ /time	Normal vannmengde tilført Rundtom pst 1 000 m ³ /time	Liten vannmengde tilført Rundtom pst 500 m ³ /time
Total vannmengde i m ³ sluppet ut i løpet av 3 dager (3 x 8 timer, totalt 24 timer)	60 000	24 000	12 000
Utslipp fosfor kg	1 500	120	60
Utslipp nitrogen kg	3 000	1 200	600
Utslipp BOF_5 kg	15 000	6 000	3 000
Utslipp KOF kg	55 000	22 080	11 040

Kommunen søker om en samlet overløpsmengde ved normal vannmengde til maksimalt 24 000 m³, og totalt 120 kg fosfor, 1 200 kg nitrogen, 6 000 kg BOF_5 og 22 080 kg KOF. Kommunen planlegger å gjennomføre tiltaket i løpet av desember 2024.

Avbøtende tiltak som skal gjennomføres er at hovedmengden av overløp er planlagt til Rundtom pumpestasjon, da denne stasjonen har et virvelkammer som fjerner mye av avløpsløp og papir ved stopp og overløp. Videre kjøres pumpeump og tilførselsnett tilhørende Søren Lemmicks pumpestasjon ned før stopp. Denne stasjonen har muligheter til å bufre avløpsvann i om lag 8 timer under normale betingelser. Dette vil minimere overløp fra Bragenes-siden av Drammenselva.

Avløpstunnelen fra Fjell/Konnerud kjøres også ned før stopp, for å gi økt bufringskapasitet og minimalt overløp her.

Varigheten på utslippet er planlagt å vare i tre døgn i løpet av desember 2024. Kommunen planlegger å gjennomføre tiltaket i en periode med lite/ingen nedbør for å minimere vannmengdene. For å begrense utslippsmengdene vil tilgjengelig fordrøyningsvolum som finnes på avløpsnettets bli utnyttet maksimalt. Dette ved å kjøre ned nivå om nattet og tillate fordrøyning i stopp periodene.

Kommunen planla at tiltaket kunne gjennomføres innenfor perioden fra november 2024 til og med februar 2025. I revidert søknad kom det frem at aktuelt firma for gjennomføring av tunnelinspeksjon kun har mulighet for å gjennomføre tiltaket i løpet av desember 2024.

Vedlagt søknad av 10.10.2024, korrigert 22.10.2024, følger en vurdering av effekten utslippet har på Drammenselva, utført av Norconsult. Det er utført en spredningsmodellering for å beregne hvordan nitrogen og fosfor i overløpet ved Rundtom pumpestasjon spres og fortynnes i resipienten. Oppsummert sier modelleringen at effekten av utslippet i nedre del av Drammenselva og videre til Drammensfjorden er beskjedent.

Høring

Når vedtak fattes i forbindelse med behandling av søknad om tillatelse etter forurensningsloven skal forurensningsmyndigheten sørge for at det gis anledning til å avgi uttalelse i saken. Dette følger av forurensningsforskriften kapittel 36, herunder §§ 36-5 til 36-8. Statsforvalteren kan i medhold av forurensningsforskriften § 36-9 gjøre unntak fra bestemmelsene om forhåndsvarsel. Etter bestemmelsen kan forhåndsvarsel unnlates dersom det av hensynet til miljøet, behov for løsning på et akutt problem eller tungtveiende samfunnsinteresser, haster med å gi tillatelse.

Det omsøkte tiltaket er et ledd i arbeidet med å planlegge og prosjektere nytt regionalt avløpsrensaneanlegg med nitrogenrensing som skal behandle avløpsvann fra en stor del av Drammensregionens befolkning, noe som vil være gunstig for miljøet. Inspeksjonen av avløpstunnelen skal sikre informasjon om tilstanden, for vurdering av om tunnelen kan brukes som tilførselstunnel og utslippstunnel ved det nye regionale avløpsrensaneanlegget, eller om det må bygges ny tunnel.

Statsforvalteren vurderer at bygging av regionalt avløpsrensaneanlegg har tungtveiende samfunnsinteresser. Videre vurderer vi at det er hensiktsmessig med rask behandling av saken slik at kommunen får gjennomført arbeidene i løpet av desember 2024. Dette vil bidra til at de miljømessige og samfunnsmessige konsekvensene ved tiltaket reduseres mest mulig. På bakgrunn av dette vurderer vi at søknaden kan unntas offentlig høring i medhold av forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav a.

Vedtaket vil offentliggjøres på våre nettsider, og på www.norskeutslipp.no.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved

tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeid som kan medføre forurensninger i sjø eller vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering av resipienten og vannforskriften

I fagdatabasen vann-nett.no er [Drammensfjorden-indre](#) (ID 010102801-C) definert som en sterk ferskvannspåvirket fjord. Drammensfjorden-indre har dårlig økologisk og dårlig kjemisk tilstand. Påvirkningene på vannforekomsten er næringsforurensning fra avløpsrensaneanlegg, diffus avrenning fra veitransport og fra byer/tettsteder, fysiske endringer grunnet landinnvinning, havneanlegg og mudring.

Drammen kommune søker om utslipp som tilsier en normal tilrenning til Rundtom pumpestasjon på 1 000 m³/time, som gir et totalt utslipp på 24 000 m³ avløpsvann. Kommunen har lagt til grunn den høyeste konsentrasjonen ved utregning av utslippsmengder for fosfor, nitrogen, BOF₅ og KOF. Dette gir et konservativt anslag for de totale utslippsmengdene i tiltaksperioden når det gjelder stoffbelastning.

Til sammenlikning viste tall for innrapporterte data fra Drammen kommune, i forbindelse med egenkontrollrapporteringen for rapporteringsåret 2023, at Solumstrand avløpsrensaneanlegg har mottatt og behandlet 10 726 736 m³ avløpsvann og at 177 520 m³ har gått i overløp. Kommunen beregnet at 885 kg fosfor ble sluppet ut fra avløpsrensaneanlegget etter rensing i 2023. Samme år gikk det 920 096 m³ avløpsvann og 519,4 kg fosfor i overløp på avløpsnett som fører til Solumstrand. Mengder i overløp fra avløpsnett har økt siden 2022, da det til sammen gikk 583 314,1 m³ urensset avløpsvann og 307,83 kg fosfor i overløp. Mye av økningen i overløpsutslippene i 2023 skyldes ekstremværet Hans.

Etter vannforskriften § 4 om *Miljømål*, skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Den kortvarige, lokale forurensningen, må vurderes opp mot de langsiktige fordelene ved å bygge nytt avløpsrensaneanlegg med nitrogenrensing. Dette legger Statsforvalteren avgjørende vekt på.

Det omsøkte tiltaket er av midlertidig karakter. Utslipet skal skje over et tidsrom på tre dager, og på en tid av året hvor vannføringen er noe høyere enn normalt, den biologiske aktiviteten er lav og utenfor sesong for brukerinteresser. Utslipet vil dermed kunne blande seg raskt med vannmassene i Drammenselva og Drammensfjorden.

I søknaden opplyses det at vannmengdene fra det omsøkte utslippet tilsvarer ca. en tusendel av gjennomsnittlig vannføring i Drammenselva. Det er utført spredningsmodellering for å beregne hvordan overløp ved Rundtom pumpestasjon vil spres og fortynnes i resipienten. Tiltaket vil føre til et økt bidrag av næringssalter, men det er en kortvarig påvirkning. Relativt til nåværende bakgrunnsnivå og tilstandsklassifisering blir bidraget lite og påvirkningen på naturmiljø bedømmes til å være beskjeden. Basert på tallmaterialet i søknaden vurderes derfor utslippet å ha svært liten påvirkning i forhold til næringssaltutslippene som tilføres med Drammenselva.

På bakgrunn av dette, og med forutsetning at tiltaket gjennomføres som beskrevet i søknaden og i tråd med vilkårene i tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at utslippet ikke vil medføre en vesentlig risiko for varig forringelse av miljøtilstanden i resipienten, eller vanskeliggjøreoppråelsen av fastsatte miljømål for vannforekomsten på sikt Vi vurderer at det omsøkte tiltaket på kort sikt vil kunne føre til økt belastning på Drammensfjorden, men at det på sikt vil bidra til reduserte utslipp og en bedring av miljøtilstanden i Drammensfjorden når det nye regionale avløpsrensaneanlegget med nitrogenrensing er satt i drift.

Statsforvalteren forutsetter at kommunen sikrer at utslipp av urensset avløpsvann skjer når det er god vannføring og at det er lav nok temperatur i vannet. Vi vurderer at ved lavere vannføring og høyere temperatur i vann så kan utslippet i større grad slå ut på vannkvaliteten. Tillatelsen gjelder derfor kun i den oppgitte tidsperioden. Dersom tiltaket ikke kan gjennomføres i angitt periode, så må det søkes om ny tillatelse.

Tiltakets påvirkning på biologisk mangfold

Når Statsforvalteren avveier fordeler og ulemper for om dispensasjon skal gis skal prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven legges til grunn i vurderingen. Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Ifølge Miljødirektoratets database Naturbase er det et deltaområde av stor verdi ved Drammenselva-Holmen. Drammenselvas utløp er et av de mest artsrike fiskeområdene i landet. Elva er lakseførende.

I vår vurdering av tiltakets påvirkning på naturmangfold vektlegges vannkvaliteten i Drammensfjorden og eventuell påvirkning av utslipp av urensset avløpsvann. Ettersom utslippet av avløpsvann er lagt til vinteren med kaldt vann og liten biologisk aktivitet i vannfasen, vurderer Statsforvalteren at naturmangfoldet i begrenset grad berøres av utslippet. I tillegg er framdriftsplanen på ombyggingsarbeidene optimalisert for å gjennomføre tiltaket i perioder med tørt vær. Dette vil gjøre at mengden forurensning som slippes ut i resipienten minimeres. Tiltaket gjennomføres i desember, en periode med kaldt vann og liten biologisk aktivitet i vannfasen. Vi vurderer derfor at disse tiltakene er med på å begrense påvirkningen på naturmangfold og biota.

Statsforvalteren anser videre at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet i nærliggende områder ikke vil forringes som følge av utslippet.

Statsforvalterens behandling av søknaden er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdene. Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på naturmiljøet. Tiltakene nevnt i forrige avsnitt gjør at vi kan legge mindre vekt på § 9 om føre-var-prinsippet og § 10 om samlet belastning.

Statsforvalteren minner om at det er Drammen kommune som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet jf. § 11 i naturmangfoldloven. Drammen kommune er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. naturmangfoldloven § 12. Statsforvalteren anser at tiltaket på bakgrunn av fastsatte vilkår er tilfredsstillende med hensyn til naturmangfoldlovens bestemmelser §§ 8-12.

Samfunnsmessige hensyn

Hensikten med tiltaket er å tilrettelegge for nytt regionalt avløpsrensaneanlegg med nitrogenrensing som skal behandle avløpsvann fra Drammen kommune, Lier kommune og Asker kommune, noe som vil være gunstig for miljøet og er i tråd med Oslofjordplanen og forslag til revidert avløpsdirektiv. Tiltaket er en del av prosjektet som omfatter bygging av nytt regionalt avløpsrensaneanlegg i kommunen.

Statsforvalteren vurderer at bygging av nytt regionalt avløpsrensaneanlegg med sekundær- og nitrogenrensing har tungtveiende samfunnsinteresser. Videre vurderer vi at det er hensiktsmessig å gjennomføre omsøkt tiltak innenfor perioden desember 2024. Dette vil bidra til at de miljømessige og samfunnsmessige konsekvensene ved tiltaket reduseres mest mulig.

Konklusjon

Statsforvalteren konkluderer med at det kan gis tillatelse til midlertidig utslipp av urensset avløpsvann i forbindelse med tiltak som skal gjennomføres.

Statsforvalteren vurderer at samfunnsnytteten knyttet til det midlertidige tiltaket overstiger de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket. Forutsatt at vilkårene i tillatelsen overholdes, skal utslippet ikke varig forringe eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål som er satt for Drammensfjorden. Statsforvalteren gir derfor tillatelse, på fastsatte vilkår, til utslipp av urensset avløpsvann fra Rundtom pumpestasjon i forbindelse med kartlegging av avløpstunnelen for eventuelt bruk i det planlagte regionale avløpsrensaneanlegget.

Det forutsettes at virksomheten ellers skal drives i samsvar med de vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket.

Statsforvalteren forutsetter at det innhentes nødvendige tillatelser etter annet lovverk, og vi vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Vedtak om utslipp av urensset avløpsvann

Statsforvalteren gir Drammen kommune tillatelse til utslipp av urensset avløpsvann fra Rundtom pumpestasjon.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16, i samme lov.

Rammene for og vilkår for tillatelsen følger nedenfor.

Rammer

- Utslippetsperiodens varighet: inntil 3 døgn à 8 timer. Totalt 24 timer.
- Tidsperiode: 01.12.2024 til 31.12.2024.

Vilkår

- Tiltaket skal gjennomføres som beskrevet i søknaden.
- Utslippskomponenter det skal måles for ved utslippspunktene til Drammensfjorden er listet opp i tabellen under.

Utslippskomponent	Utslippsgrenser	Midlingstid
Vannmengde (m ³)	målekrav	kontinuerlig
Tot-N (mg/l)	målekrav	døgn
Tot-N (tonn/døgn)	målekrav	døgn
Tot-P (mg/l)	målekrav	døgn
Tot-P (tonn/døgn)	målekrav	døgn
KOF (mg/l)	målekrav	døgn
KOF (tonn/døgn)	målekrav	døgn
BOF ₅ (mg/l)	målekrav	døgn
BOF ₅ (tonn/døgn)	målekrav	døgn

- Det tillates ikke utslipp av kloakkslam eller annet avfall til resipienten.
- Det skal gjennomføres visuell inspeksjon ved overløpspunktene i tiltaksperioden.
- Tiltaket skal gjennomføres under tørrværsituasjon. Kommunen er ansvarlig for å sikre at utslipp av urensset avløpsvann ikke skjer ved store nedbørsmengder.
- Dersom brukerinteresser blir berørt av utslippet, skal kommunen sørge for at disse hensiktsmessig varsles.
- All forurensning er isolert sett uønsket. Tiltakshaver plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.
- Kommunen er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Tillatelsen fritar ikke Drammen kommune for plikt til å betale erstatning for eventuell forurensningsskade, jf. forurensningsloven § 10 og kapittel 8.
- Drammen kommune skal sende sluttrapport til Statsforvalteren innen seks uker etter at arbeidet er avsluttet. Sluttrapporten skal inneholde dokumentasjon på hvor store mengder avløpsvann som ble sluppet ut i Drammensfjorden samt mengder SS, KOF, BOF₅, total fosfor (Tot-P) og total nitrogen (Tot-N) som ble sluppet ut. Sluttrapporten skal evaluere gjennomføringen av tiltaket, og gi en beskrivelse av gjennomføring og påvirkning på resipienten med hensyn til gitte miljømål.

Dersom denne tillatelsen om utslipp av urensset avløpsvann ikke tas i bruk i løpet av desember 2024, og kommunen fortsatt ønsker å gjennomføre tiltaket, må kommunen sende ny/oppdatert søknad knyttet til gjennomføring av tiltaket i god tid før tiltaket skal utføres.

Varsel om fastsettelse av gebyrsats for saksbehandlingen

Dere skal betale gebyr for vår behandling av søknaden (jf. forurensningsforskriften § 39-3). Vi har plassert saken i gebyrsats 7, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Saksbehandlingsgebyret i sats 7 er fra 01.07.2024 på kr 22 200,-.

Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden. Vi vil fatte endelig vedtak om gebyrsats og ettersende faktura.

Dersom dere har kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats, må dere sende dette til oss innen 2 uker etter dere mottar dette brevet, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyr kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om at vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal angi hva det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Drammen kommune v/ Alexander Vedeler
Drammen kommune v/Anne Sofie Nilsen